

BANK GOSPODARSTWA KRAJOWEGO

Warszawa, 15 stycznia 47 r.

SEKRETARIAT GENERALNY

Wydział Ekonomiczny

9961

III czas.

Z A G A D N I E N I A G O S P O D A R C Z E

w świetle prasy zagranicznej

Nr.1 (6) - 24.
=====

Spis rzeczy:

1. H.Hercowicz
Odbudowa gospodarcza Niemiec

Mirowoje Choziajstwo
i Mirowaja Politika,
Nr.9, 1946 r.

2. Plan Monnet'a

The Economist z dnia
14 grudnia 1946 r.

Akc. Nr. 346/
480000

Odbudowa gospodarcza Niemiec

=====

Mirowoje Choziajstwo i Mirowoja Po-
litika, Nr. 9, 1946 r.

W uchwale Konferencji Berlińskiej trzech wielkich demokra-
tycznych mocarstw z absolutną jasnością wyłuszczone zasady politycz-
ne i gospodarcze, stanowiące podstawę dla polityki okupacyjnej.

Państwa sojusznicze ustaliły, że okupacja ma na celu rozbro-
jenie i zdemilitaryzowanie Niemiec, zlikwidowanie całego niemieckie-
go przemysłu, który może być wykorzystany dla produkcji wojennej,
względnie utworzenie kontroli nad przemysłem i wpojenie przekonania
w naród niemiecki, że poniósł on totalną klęskę i że nie może wobec
tego uniknąć odpowiedzialności za swe winy, zniszczenie narodowo-so-
cjalistycznej partii, jej oddziałów i podległych organizacji, przygo-
towanie ostatecznej rekonstrukcji życia politycznego na zasadach de-
mokratycznych i współżycia pokojowego narodów.

Sojusznicy ponadto uchwalili, że potencjał wojenny winien
być całkowicie zniszczony, niemieckie życie gospodarcze winno być
w najkrótszym czasie przekształcone, a główną uwagę przy jego reorga-
nizacji należy zwrócić na rozwój rolnictwa i przemysłu pokojowego dla
potrzeb wewnętrznych.

Dla szybszego przekształcenia gospodarki na pokojową należy
przedsięwziąć natychmiast następujące środki zmierzające do:

- a) przeprowadzenia koniecznej odbudowy transportu
- b) zwiększenia ilości wydobywanego węgla
- c) maksymalnego powiększenia produkcji rolnej i
- d) terminowego doprowadzenia do stanu używalności osiedli
i przedsiębiorstw miejskich.

Więcej niż rok upłynął od tych historycznych uchwał berlińskiej konferencji.

Jakie zmiany zaszły w ciągu tego okresu w gospodarstwie niemieckim, jak w każdej ze stref okupacyjnych wprowadzono w życie zasady ekonomiczne konferencji berlińskiej?

Transport. ^{ro}Przed wojną w Niemczech liczo około 21 tys. parowozów i 600 tys. wagonów towarowych. Ogólna długość państwowych linii kolejowych wynosiła 54 tys.km. W okresie wojny Niemcy zatrudniały w krajach okupowanych 550 do 400 tys.wagonów. W ten więc sposób ogólny tabor kolejowy w początkach 1942 wzrósł do 1 miliona wagonów towarowych.

Po napadzie na Związek Radziecki transport niemiecki był do tego stopnia przeciążony przerzutem wojsk i sprzętu, że nie wystarczał na zaspokojenie najpilniejszych zadań gospodarczych. Nawet tak uprzywilejowany koncern, jak A.G. Reichswerke Hermann Goring w swoich sprawozdaniach z okresu wojny zmuszony był stwierdzić, że brak środków transportowych i niedostateczne podstawianie wagonów wybitnie utrudnia planową pracę koncernu. "Brak środków przewozowych doprowadził do rażącej obniżki wydobywania węgla w niektórych górnośląskich kopalniach". Zapasy wydobytego węgla w kopalniach koncernu powiększyły się w pierwszym kwartale 1942 r. sześciokrotnie.

Stan naprężenia w stosunkach transportowych wzrósł bardziej jeszcze w Zagłębiu Ruhry. W lutym 1944 roku w Zagłębiu Ruhry podstawiano pod załadunek węgla 2.000 wagonów dziennie, w lutym 1945 r. podaż wagonów spadła do 600 dziennie, t.j. więcej niż 3-krotnie.

Działania wojenne i bombardowania z powietrza, niemożność przeprowadzania napraw linii zespołów ruchomych, jeszcze bardziej dezorganizowały pracę transportów.

Straty w taborze parowozowym i wagonowym w Niemczech w cza-

sie wojny szczególnie po rozgromieniu armii w rejonie Stalingradu były tak wielkie, że ~~nie~~ bacząc na konieczność produkowania sprzętu wojennego, część aparatu wytwórczego musiano przestawić na remont i produkcję parowozów i wagonów.

Minister Uzbrojenia Rzeszy Speer pod koniec 1943 roku oświadczył, że średnia miesięczna produkcji parowozów w połowie 1943 roku wzrosła w porównaniu 1941 r. o 300% (Jahrbuch für der Ruhrkohlenbezirk 1943).

Według niektórych opinii w 1943 roku wypuszczono z warsztatów około 5.000 parowozów. Lecz wszystko to nie pokryło ubytku w taborze parowozowym.

W korespondencji przeprowadzonej pomiędzy sojusznikami w Niemczech we wrześniu 1945 r. stwierdzono 450 tys. wagonów towarowych, wśród tej liczby większość niezdatnych do użytku. U schyłku wojny linie i węzły, mosty i inne urządzenia kolejowe zostały zburzone. W rzeczywistości odbudowę gospodarstwa narodowego należało rozpocząć od remontu i doprowadzenia do porządku środków transportowych.

Długość sieci kolejowych w Niemczech w km:

	e k s p l o a t o w a n o	
	1 9 4 6	1939 (odpowiadające terytorium)
Angielska strefa	12.000	12.212
Amerykańska "	12.550	13.059
Francuska "	6.000	7.650
Radziecka "	12.500	13.000
R a z e m	43.050	45.921

W końcu pierwszego kwartału 1946 r. w eksploatacji było powyżej 90% linii kolejowych, a tabor parowozowy stanowił przeciętnie 45 - 50% cyfry przedwojennej, w tej liczbie w strefie angielskiej eksploatowano 3.200 parowozów (1939 - 5.500), w amerykańskiej około 3.000, we francuskiej - 1.000 parowozów. Tabor wagonowy w tym czasie wynosił ok

to 70% stanu przedwojennego, lecz większa część wagonów wymaga remontu. W strefie angielskiej na 200.000 wagonów, w eksploatacji znajduje się około 165 tys., a we francuskiej strefie w użytku znajduje się 23 tys. wagonów towarowych.

W amerykańskiej strefie okupacyjnej na 936 zburzonych lub uszkodzonych mostów odbudowano 826, w radzieckiej strefie z 970 zburzonych oddano do użytku ponad 800 mostów, w angielskiej strefie odbudowano około 800 na 1.391 zniszczonych lub uszkodzonych mostów. Jakkolwiek tempo prac remontowych środków transportowych jest dość znaczne, to jednak wydajność jest niska, tabor kolejowy zużyty, wskutek czego obrót wagonami na niektórych odcinkach był powolniejszy niż przed wojną.

W kwietniu 1946 zakończono pracę nad odbudową niemieckiego śródlądowego kanału i uruchomiono komunikację wodną między Renem, Elbą i Odrą. Uruchomiono żeglugę na kanale Dortmund - Ems, niezmiernie ważną dla transportów węgla. Przed wojną przez kanał ten rocznie przewożono około 15 mil. ton węgla.

W Radzieckiej strefie okupacyjnej na 3.200 km dróg wodnych, uruchomiono 2.800 km dla żeglugi, w angielskiej strefie z 1.500 zatopionych statków na Renie, wydobyte około połowy.

Usprawnienie transportu wybitnie wpłynęło na odbudowę podstawowych gałęzi niemieckiego przemysłu.

Przemysł węglowy. W latach przedwojennych wydobywanie węgla w Niemczech wydatnie wzrosło. W następnych latach wydobywanie węgla kamiennego w szczególności w Zagłębiu Ruhry zaczyna spadać bez względu na zwiększenie liczby zatrudnionych górników.

Spadek wydobywania w tym Zagłębiu należy tłumaczyć brakiem w kwalifikowanych sił ludzkich, jak również zniszczeniem w znacznym stopniu instalacji i urządzeń mechanicznych.

Spadek wydajności pracy wśród robotników jest głównie wynikiem wyczerpania spowodowanego niedostatecznym odżywianiem.

Na spadek produkcji węgla miała również wpływ i ta okoliczność że wskutek rozbicia wojsk niemiecko-hitlerowskich (szczególnie w rejonie Stalingradu) powołano jako uzupełnienie armii młodych górników, a ich miejsce zajęli górnicy roczników starszych oraz zaczęto powoływać do pracy robotników zagranicznych i jeńców.

Poniższa tablica wskazuje na ogólny spadek wydobywania węgla w Zagłębiu Ruhry w latach wojny przy jednoczesnym wzroście liczby robotników z uwzględnieniem robotników zagranicznych:

R o k	Wydobycie dzienne w tys. ton	Ogólna licz- ba zatrudn. w t y s i ą c a c h	W tej li- czbie za- granicznych	* robot. zagranicz- nych
1939	418	315	-	-
1942 (kon.rok)	390	385	-	-
1943	342	375	110	29.3
1944 (kon.rok)	200	375	-	-
1945 (styczeń)	50	375	157	44.8

W ten sposób wydobywanie węgla w końcu 1944 roku było o 50% niższe, niż w 1939 r. pomimo, że liczba robotników zatrudnionych w tym przemyśle wzrosła w tym okresie o 19%, a liczba robotników cudzoziemskich od lutego 1943 r. do stycznia 1945 poniosła się o 42%. Począwszy od maja 1945 r. angielskie władze okupacyjne, w strefie Zagłębia Ruhry i Akwizgranu usiłowały zwiększyć poziom wydobywania węgla drogą nacisku.

Głównym posunięciem przeprowadzonym przez angielskie władze okupacyjne była konfiskata kopalni węgla. Dnia 22 grudnia 1945 na podstawie rozporządzenia Nr. 52 władze brytyjskie przejęły w posiadanie całkowity majątek i aktywa wszystkich kopalń węgla w swej strefie okupacyjnej.

Wg oświadczenia generała Robertsona, wygłoszonego na posiedzeniu Komitetu Koordynacyjnego (7.I.1946) - Rząd brytyjski zamierza ostatecznie pozbawić niemieckich posiadaczy praw własności do kopalń bez jakiejkolwiek rekompensaty.

Na terenie brytyjskiej strefy okupacyjnej, znajduje się 212 kopalń węgla kamiennego i 55 węgla brunatnego. W końcu grudnia 1945 roku - radio londyńskie podało do wiadomości, że w Zagłębiu Ruhry skonfiskowano 225 kopalń węgla.

Brytyjskie władze okupacyjne wprowadziły szereg zarządzeń, zmierzających do podniesienia wydajności w wydobywaniu węgla. W pierwszym rzędzie zostali zwolnieni z niewoli jeńcy niemieccy, pracujący przedtem w kopalniach. Istniał zamiar skierowania do przemysłu węglowego robotników tych gałęzi przemysłowych, które nie zostaną odbudowane.

Przeprowadzono mobilizację 10.000 robotników w Hannoverze. Dokonywane są poza kolejnością remonty osiedli górniczych, podwyższono normy wyżywienia górników do 2.864 kalorii dziennie wobec 1.011 kalorii dla zwykłego robotnika. W przeprowadzeniu tych zamierzeń poważnej pomocy Anglikom udzieliły amerykańskie władze okupacyjne. Ze strefy amerykańskiej nadchodzą do Zagłębia Ruhry wielkie transporty kopalniaków i budulca.

Wydobycie węgla kamiennego w angielskiej strefie okupacyjnej w lipcu 1945 roku osiągnęło 1.7 mil. ton, we wrześniu - 3.85 mil. ton, w styczniu 1946 r. - 4.5 mil., w kwietniu - 3.55 mil., a w lipcu 4.7 mil. ton. Razem za pierwsze półrocze 1946 r. w brytyjskiej strefie wydobyto 25.5 mil. ton węgla kamiennego, w tej liczbie 23.7 mil. ton w Zagłębiu Ruhry. W końcu czerwca 1946 r. w kopalniach węgla brytyjskiej strefy okupacyjnej zatrudnionych było 205 tys. robotników.

W amerykańskiej strefie okupacyjnej wydobywanie węgla kamien-

nego wynosiło 125 tys.t. miesięcznie oraz 250 tys.ton węgla brunatnego. W zagłębiu Saary, znajdującej się we francuskiej strefie władze wojskowe francuskie zarządziły w drugiej połowie grudnia 1945 r. całkowitą konfiskatę kopalń węgla.

Wg aktualnych danych wydobycie węgla kamiennego w Zagłębiu Saary osiąga wysokość 0.65 mil.ton miesięcznie czyli o 50% mniej niż przed wojną. W kopalniach zatrudniono 36 tys.robotników.

Zgodnie z informacjami Europejskiej Organizacji Węglowej wydobycie węgla kamiennego w okręgach Zachodnich Niemiec (amerykańskiej, francuskiej)strefie okupacyjnej w 1945 - 1946 r. wynosiło w milionach ton:

1935-1938:	1945		1 9 4 6					
wydobycie:								
miesięcz-	sier-	gru-	sty-	marzec	kwie-	maj	czer-	lipiec
ne śred-	pień	dzień	czeń		cień		wiec	
-nie								
11.27	2.88	4.63	5.29	4.38	4.04	4.4	5.4	4.87

Ogólne wydobycie węgla w styczniu 1946 r. stanowiło 47% średniego miesięcznego poziomu wydobycia 1935 - 1938, w czerwcu - 39%, w kwietniu tylko 36%, a w lipcu około 43% przy zatrudnieniu nie mniej niż 75% liczby robotników zatrudnionych przed wojną.

W okręgach Zachodnich Niemiec ponadto wydobywa się powyżej 4.0 mil.t. węgla brunatnego, szczególnie w brytyjskiej strefie okupacyjnej (okręgi Kolonii, Brunswik, Kassel).

W wyniku poważnych trudności transportowych na hałdach kopalnianych nagromadzono w końcu 1945 r. około 6 mil. ton węgla. Na wiosnę 1946 r. tegoroczne zapasy węgla wynosiły już około 2.0 - 2.5 mil.ton.

Ograniczone możliwości transportowe wpływają ujemnie również i na wywóz węgla z Niemiec.

W początkach 1946 r. z okręgów Zachodnich Niemiec wywożono niespełna milion ton węgla kamiennego. W ciągu 7 miesięcy - od września 1945 r. do marca 1946 r. ze **strefy** angielskiej wywieziono 5.8 mil. ton węgla - w tej liczbie do Francji 1.42 mil. ton, do Belgii - 1.46 milionów ton, do Holandii - 0,88 mil. ton, do Danii - 0,93 mil. t. Wg wiadomości podanych przez "Neue Züricher Zeitung" (1.IV.1946) w 2-ych kołach przemysłowych francuskich panuje niezadowolenie, z powodu uprzywilejowania z jakiego korzysta niemiecki przemysł hutniczy przy rozdziale węgla z Zagłębia Ruhry. Koła rządzące we Francji czują się dotknięte faktem, że przeważająca część węgla wydobytego w Ruhrze jest przeznaczona na potrzeby wewnętrzne Niemiec.

W okręgach Wschodnich Niemiec (radziecka strefa okupacyjna) wydobywanie węgla kamiennego nie posiada istotnego znaczenia. Przed wojną wydobywano tutaj nie więcej niż 300 tys. t miesięcznie (nie licząc okręgów przydzielonych Polsce). Obecnie stan wydobywania wynosi od 250 - 300 tys. ton miesięcznie.

W radzieckiej strefie okupacyjnej wydobywa się około 9 mil. ton węgla brunatnego miesięcznie, co stanowi 91% przedwojennego poziomu wydobywania.

Ogólne miesięczne wydobywanie węgla kamiennego w Niemczech wg prowizorycznych obliczeń wynosiło w połowie roku 1946 miesięcznie około 5 mil. t. węgla kamiennego (45% stanu przedwojennego) i 13 - 14 mil. t węgla brunatnego (około 85% wydobywania przedwojennego).

Hutnictwo i budowa maszyn. Ośrodkiem niemieckiego przemysłu stalowego jest reńsko westfalski okręg przemysłowy.

Produkcja tego okręgu przed wojną osiągała 60% całej produkcji niemieckiej stali i 70% żeliwa. Prawie całą produkcję stali wytwarzało 6 koncernów: trust stalowy, Krupp, Hütteguthofnung, Giesche, Klekner i Mannesman. W okresie wojny produkcja surówki i stali w Niem-

czech (w granicach 1937 r.) była poważnie obniżona. Szczególnie wielki spadek zanotowano w produkcji surówki i stali w reńsko-westfalskim okręgu. Produkcja surówki w Niemczech w 1939 r. wynosiła 17,5 mil.t., stali - 22.5 mil.t., w porównaniu z 16 mil.t. surówki a 20.7 mil.ton stali w 1943 r.

Liczby te dla okręgu reńsko-westfalskiego w 1939 r. wynosiły: surówki - 12.7, stali 16,2 mil.t., wobec - 10 mil.ton surówki i 12.8 mil.t stali w roku 1943.

Należy nadmienić, że w tym okresie potencjał produkcyjny niemieckiego przemysłu hutniczego wzrósł na 2.5 mil.t. surówki i 25 mil.t. stali oraz 2.5 mil.ton wyrobów walcowanych dzięki uruchomieniu nowej walcowni w Brunswiku.

Pod koniec wojny cała produkcja niemieckiej metalurgii osiągnęła 20 mil.ton surówki, ponad 24 mil.ton stali i 22.5 mil.ton wyrobów walcowanych.

W wyniku bombardowań z powietrza produkcja niemieckiej metalurgii nieznacznie się obniżyła.

Wg danych przedłożonych przez b. francuskiego Ministra Odbudowy d'Autries - przedsiębiorstwa Kruppa, zajmujące obszar 479 ha były 55-krotnie bombardowane. Straty w ludziach wносиły 180 zabitych, 300 rannych z ogólnej liczby 75 tysięcy zatrudnionych.

Zdaniem inżynierów Zakładów Kruppa, pięć poważniejszych oddziałów może być odbudowane nie prędzej niż w dwa lata.

Po wojnie produkcję surówki w Niemczech rozpoczęto od sierpnia 1945r., przy czym wykorzystuje się złom i zapasy rudy żelaznej znajdujące się w przedsiębiorstwach i kopalniach.

Produkcja przemysłu hutniczego w angielskiej strefie okupacyjnej, na terenie której skoncentrowana jest prawie cała metalurgia Niemiec wyraża się w następujących cyfrach:

w tys. ton			
R o k	surówka	stal	wyroby walcowane
1945 grudzień	124	107	-
1946 styczeń	144	137	104
luty	106	107	117
marzec	106	186	127
kwiecień	143	101	121
maj	142	174	151
czerwiec	139	180	148

1946 r.

W pierwszym półroczu w angielskiej strefie okupacyjnej wyprodukowano 900 tys. ton surówki, 1 mil. ton stali i 768 tys. t. wyrobów walcowanych, w sierpniu produkcja stali osiągnęła 210 tys. ton.

Z dużych przedsiębiorstw, które wznowiły pracę należy wymienić zakłady metalurgiczne towarzystwa akcyjnego Klekner - Humbelodt-Dentz na Dolnym Renie, Klekner-Werke i Zakłady Metalurgiczne w Oberhausen, Rheinhausen, Dortmund.

Główną przyczyną opóźniania rozwoju produkcji przemysłu hutniczego Niemiec stanowi niewystarczająca ilość koksu, energii elektrycznej i gazu.

We francuskiej strefie okupacyjnej (okręg Saary) w początku roku produkowano 20 tys. ton stali miesięcznie, a produkcja wyrobów walcowanych wynosiła 9 tys. ton.

W radzieckiej strefie zamknięto trzy huty, jest czynny jeden wielki piec oraz kilka walcowni. W końcu marca 1946 r. wyprodukowano powyżej 10 tys. ton surówki. Rada Kontrolna zezwoliła Niemcom w styczniu 1946 r. na produkcję stali w ilości 5.8 mil. ton rocznie. W połowie 1946 roku produkcja osiągnęła około 50% dozwolonej przez Radę Kontrolną ilości stali.

Przemysł maszynowy pracuje w pierwszym rzędzie nad remontem parowozów i wagonów, nad produkcją sprzętu i urządzeń dla górnictwa i rolnictwa. Pewne ożywienie przejawia się również w przemyśle automobilowym.

Remont parowozów i wagonów przeprowadzają wielkie przedsiębiorstwa w Krefeldzie, Düsseldorfie, Kolonii, Akwizgranie, Essen i innych miastach.

Większość przedsiębiorstw pracuje w całej pełni. Zgodnie z decyzją Rady Kontrolnej w dziale budowy parowozów cały nacisk skierowany jest wyłącznie na naprawę parowozów, celem osiągnięcia w 1949 liczby 15.000 parowozów wyremontowanych.

Produkcję sprzętu górniczego zajmują się różne przedsiębiorstwa w szczególności Klekner-Dentz.

Maszyny rolnicze stanowią przedmiot wytwarzania licznych przedsiębiorstw we wszystkich strefach okupacyjnych, przeprowadzenie reformy rolniczej wpłynęło na znaczny wzrost zapotrzebowania na maszyny i narzędzia rolnicze.

Przemysł samochodowy - pracuje przeciętnie w granicach 50% zdolności wytwórczej w myśl zarządzeń Rady Kontrolnej. Produkcja tego przemysłu będzie stopniowo wzrastać, przewiduje się, że w 1949 zgodnie z zezwoleniem Rady wyprodukuje się do 40 tys. aut osobowych i 40 tys. ciężarowych. W angielskiej strefie w styczniu 1946 r. opuściło warsztaty 1.163, w lutym 1.828 samochodów. Czynnych jest tu szereg zakładów m.in.: Borgward w Bremen, Büssing w Brunswiku, Ford w Kolonii, Hannomag w Hannoverze, Fidal w Hamburgu.

W amerykańskiej strefie rozwija się produkcja samochodów w zakładach Adler we Frankfurcie n/Menem, Deimler - Benz w Stuttgarcie, Oppel.

Z większych przedsiębiorstw w radzieckiej strefie pracują przedsiębiorstwa automobilowe Busch w Bautzenie (Saksonia), Lindner w Amendorfie i w Wissmarze. We francuskiej strefie okupacyjnej czynne są zakłady firmy Mercedes.

Ogółem wielkość produkcji samochodów we wszystkich stre-

fach przekracza 3 tys.sztuk miesięcznie.

Przemysł włókienniczy, znajdujący się przeważnie w radzieckiej i amerykańskiej strefach okupacyjnych, przerabia surowiec otrzymany ze Zw. Radzieckiego i ze Stanów Zjednoczonych.

Działalność przemysłu budowlanego wykazuje duże nasilenie, jakkolwiek daje się tu odczuć poważny brak surowców i wykwalifikowanych robotników. Opracowane są już plany odbudowy Berlina, Drezna i innych miast, wznoszone są domy mieszkalne, uruchomiono cementownię i inne zakłady.

W początkach 1946 r. rozpoczęto handel wymienny pomiędzy strefami okupacyjnymi, jak również zawarto szereg umów o wymianie towarów z innymi krajami.

W lipcu 1946 r. przedstawiciele stref radzieckiej i amerykańskiej podpisali ugodę o wzajemnych dostawach towarów w trzecim kwartale na sumę 100 mil.marek. Analogiczne ugody zostały zawarte i między innymi strefami.

Odrębne umowy zawarto z Polską, Czechosłowacją, Belgią Holandią i innymi krajami.

Na pierwszych powojennych targach w Lipsku (radziecka strefa okupacyjna) na wiosnę 1946 r. zawarto umów towarowych na sumę ponad 100 mil.marek. Targi odwiedziło 172 tys.osób i nie tylko z zachodnich stref okupacji, lecz z Danii, Norwegii, Francji, Czechosłowacji i Holandii.

Targi odegrały wybitną rolę odnośnie rozszerzenia rynków dla handlu międzynarodowego i nawiązania ponownego stosunku handlowego niemieckiego zerwanego przez wojnę.

Jak wiadomo, w myśl decyzji Berlińskiej Konferencji "Niemcy w okresie okupacji winny być traktowane jako całość pod względem gospodarczym". Naturalnie, że decydującym momentem dla zjednoczenia

gospodarczego i politycznego będzie trwałe i nieustępliwe wypełnienie berlińskich postanowień o denazyfikacji, o wojennym i przemysłowo-wojskowym rozbrojeniu Niemiec, o wzmożeniu wytwórczości pokojowej i likwidacji tych potęg w gospodarstwie narodowym, na których opierał się niemiecki faszyzm w okresie przygotowywania agresji i w okresie prowadzenia wojny. Tu może być mowa o likwidacji karteli i trustów nie tylko na terenach radzieckiej strefy okupacyjnej, ale na terytorium całych Niemiec.

Amerykański projekt zjednoczenia zachodnich stref, który uzyskał poparcie u Anglików i doprowadził do zawarcia porozumienia pomiędzy angielską i amerykańską strefą okupacyjną - stoi w jawnej sprzeczności z postanowieniami berlińskiej konferencji mocarstw sojusznicznych, gdyż nie współdziała w dziele zjednoczenia kraju, a raczej idzie po linii jego rozdziału, stawienia części Niemiec przeciwko sobie, stworzenia przeciwwagi w radzieckiej strefie okupacyjnej.

Powzięte przez sojuszników postanowienia winny być przeprowadzane nie drogą jednostronnych działań, a przez wspólną skoordynowaną politykę czterech mocarstw sojusznicznych.

Znane zarządzenia amerykańskiego generała Cley'a, odmawiające wypełnienia dosław reparacyjnych dla Związku Radzieckiego i innych państw sojusznicznych - jest aktem bezpośrednim i wrogo nastawionym przeciwko Związkowi Radzieckiemu.

Usiłowanie wytłumaczenia odmowy demontażu instalacyj okolicznością, że Niemcy dotychczas nie są traktowane jako całość gospodarcza, nie wytrzymują krytyki.

Niewypełnienie postanowień o świadczeniach reparacyjnych stanowi nader ważne przekroczenie decyzji sojuszników - które brzmią "Niemcy należy zmusić do kompensaty w możliwie najwyższym stopniu za straty i cierpienia, do których przyczyniły się wśród narodów zjednoczonych".

Amerykańskie władze okupacyjne ogłosiły, że przedsiębiorstwa w stosunku do których rozporządzenie o demontażu uchylono - będą pracowały nadal.

Dotyczy to przedsiębiorstw hutniczych, maszynowych i chemicznych.

Taka decyzja wyjść może jedynie na korzyść monopolistycznych koncernów, które jak wiadomo posiadają w strefach okupacyjnych zachodnich Niemiec nadal władzę i wpływy.

Sytuacja ekonomiczna w poszczególnych strefach okupacyjnych.

Poziom odbudowy gospodarki pokojowej w poszczególnych strefach okupacji uzależniony jest od okoliczności, jak głęboko przeniknął w życie społeczne proces demokratyzacji oraz w jakim stopniu czynniki demokratyczne mają wpływ na rozstrzygnięcie podstawowych zagadnień ekonomicznych.

W odróżnieniu od zachodnich stref okupacyjnych, w których elementy reakcyjne, zachowawszy większą część swych kluczowych pozycji, stają się coraz aktywniejsze, a postanowienia konferencji w Poczdamie o likwidacji niemieckich monopolistycznych zjeunoczeń i odsunięcia ich od wpływów koncernów dotychczas nie zostały wprowadzone w życie - w strefie radzieckiej osiągnięto poważne postępy w dziele likwidacji resztek niemieckiego faszyzmu oraz w dziele przebudowy niemieckiego życia politycznego i gospodarczego na nowych podstawach demokratycznych.

W strefie radzieckiej trzy stronnictwa polityczne (socjalistyczne, liberalno-demokratyczne, oraz Związek chrześcijańsko-demokratyczny) zjednoczone we wspólny front antyfaszystowskich demokratycznych partij - dokonały całego szeregu posunięć zmierzających do demokratyzacji życia społecznego. Wspólny front odegrał wybitną rolę w przeprowadzeniu selekcji w niemieckim aparacie administracyjnym

i oczyszczeniu go z nazistowskich elementów oraz wprowadził w życie wiele poważnych reform społecznych. Ponadto wziął udział w upaństwowieniu całego szeregu przedsiębiorstw, będących uprzednio własnością przestępców wojennych oraz w przeprowadzeniu reformy rolnej i w pozbawieniu aktywnych hitlerowców udziału w przedsiębiorstwach.

Wspólny front współdziałał przy mobilizacji ludności dla rozstrzygnięcia tak ważnych zagadnień, jak uruchomienie transportu i przeprowadzenie wiosennej akcji siewnej.

Oto momenty, które spowodowały, że sprawa odbudowy gospodarki pokojowej w strefie radzieckiej postępuje dalego szybciej anizeli w zachodnich strefach.

Na wiosnę 1946 r. w radzieckiej strefie było czynnych około 20.000 przedsiębiorstw przemysłowych, nie licząc węglowych i spożywczych. Wartość produkcji przemysłowej wynosiła w przybliżeniu 0.5 miliarda marek miesięcznie.

" w strefie radzieckiej wydobycie węgla brunatnego w stosunku do stanu przedwojennego osiągnęło 91%, a kamiennego 80%; produkcja energii elektrycznej 60% produkcji przedwojennej. Ponadto pracuje około 300 tys. zakładów rzemieślniczych o 1 milionie zatrudnionych.

Dnia 30 czerwca 1946 z inicjatywy antyfaszystowskich partyj demokratycznych i Zjednoczenia wolnych niemieckich związków zawodowych w Saksonii przeprowadzono referendum dla uregulowania zagadnienia o pozbawieniu czynnych hitlerowców przedsiębiorstw i przekazaniu tychże narodowi.

77,7% głosujących wypowiedziało się pozytywnie w tej sprawie i zagadnienie to ostatecznie zostało rozwiązane.

W strefie radzieckiej jesienią 1945 roku przeprowadzono osiągnięcie doniosłej wagi pod względem politycznym i gospodarczym.

Z inicjatywy antyfaszystowskich partyj demokratycznych i szerokich rzesz rolnictwa na terenach, gdzie poprzednio panowali junkrowie i wielcy obszarnicy - przeprowadzono reformę rolną.

W pięciu prowincjach i obszarach radzieckiej strefy na dobro reformy rolnej przekazano 9.690 majątków, o powierzchni łącznie z obszarami państwowymi 2.7 mil.ha.

Wielcy obszarnicy - junkrzy zostali pozbawieni podstaw^{ła} swej władzy, ich reakcyjne panowanie na wsi zostało złamane i w ten sposób zniszczono potężną ostoję dla pruskiego imperializmu i militarizmu.

W amerykańskiej strefie okupacyjnej, obejmującej południowy zachód Niemiec znajduje się silnie rozwinięty przemysł, zgrupowany w większości w rejonie Norymbergi i Monachium.

Na 14 tys. przedsiębiorstw przemysłowych wznowiło pracę 6 tys. W majowym i czerwcowym sprawozdaniach głównodowodzącego amerykańskich wojsk okupacyjnych w Niemczech podano, że w czerwcu 1946 r. osiągnięto maksymalny po wojnie wzrost produkcji.

Zdolność wytwórcza została wykorzystana w 29% (w kwietniu - 21%, w maju - 26%). Z wielkich przedsiębiorstw, które wznowiły produkcję, należy wymienić - Zakłady Budowy Maszyn Augsburg - Norymberga, które zatrudniają ponad 12 tys. robotników i pracowników. Zakłady te wykonywują zamówienia na budowę maszyn i urządzeń **przemysłowych**, remont i budowę parowozów i wagonów oraz samochodów ciężarowych. Praca przemysłu maszynowego jest ograniczona brakiem surowców i niedostateczną ilością sił fachowych.

W amerykańskiej strefie poważne znaczenie posiada przemysł leśny i papierniczy. Miesięczna produkcja papieru wynosi 7 tys. ton (w strefie radzieckiej 4 tys. ton) czyli około 1/3 produkcji przedwojennej.

Strefa angielska obejmuje północno-zachodnią część Niemiec o bardzo bogatym przemyśle.

Prowincje tej strefy w 1937 roku dawały 70% wydobywania węgla w Niemczech, 77% koksu, 59% surowki, 70% stali i około połowy chemikaliów produkowanych w Niemczech.

Natychmiast po zakończeniu działań wojennych rozpoczęto prace nad usprawnieniem transportu oraz w przemyśle węglowym.

Na 200 tys. wagonów towarowych naprawiono i oddano do użytku 165 tys., ponadto odremontowano połowę taboru parowozowego.

Wydobywanie węgla kamiennego sięga poniżej 40% wydobywania przedwojennego, produkcja zaś surowki 15 - 20%.

Możliwości produkcyjne w angielskiej strefie okupacyjnej w lecie 1946 były wykorzystane jedynie w 20 - 25%.

Dla angielskiej strefy okupacyjnej utworzona została rada gospodarcza, na czele której stanął wielki przemysłowiec Froneim.

Wielcy przemysłowcy i członkowie partii narodowo-socjalistycznej piastują różne stanowiska w wielu związkach i koncernach.

A więc w Zjednoczeniu przemysłu żelaznego w Düsseldorfie kierownicze stanowisko zajmuje dr. Schefer, dawny szef oddziału "Żelazo i Stal" w Ministerstwie Uzbrojenia i Przemysłu Wojennego, w koncernie Klernera pracuje nazista Far; generalnym dyrektorem koncernu Mathias Stinnes jest hitlerowiec Hans Rohe itd.

Francuska strefa okupacyjna zajmuje 8% całego terytorium Niemiec.

Konfiguracja strefy pod względem geograficznym jest niepomysłna, gdyż około Karlsruhe rozpada się na dwie części i aby przedostać się z części północnej do południowej należy przekroczyć strefę amerykańską. Przemysł mało ucierpiał w tej strefie w okresie wojny, prawie żadnych szkód nie stwierdzono nawet w Zagłębiu Saary.

Lecz wskutek wieloletniej ilości węgla i surowca potencjał

przemysłowy strefy obniżył się prawie do jednej szóstej w porównaniu ze stanem przedwojennym.

Elektroenergię odprowadza się do Francji i do amerykańskiej strefy okupacyjnej.

Z głównych artykułów produkowanych w strefie należy wymienić syntetyczne paliwa, kauczuk, wytwarzane w zakładach I.G.Farben-Industrie, szkło okienne, karbid, części zapasowe do samochodów, obuwie i inne.

Stan rolnictwa i sytuacja żywnościowa.

W latach wojny rolnictwo Niemiec chyliło się ku upadkowi zmniejszył się stopień zasiewów, obniżył się poziom urodzajów oraz spadła mocno kultura rolna wskutek braku sił roboczych, nawozów, maszyn i bydła.

Poniższa tabela ilustruje upadek rolnictwa w Niemczech w latach wojny:

	w tys.ha					
	Stan zasiewów		% zmniej-	Zbiór w tys.ton		% spadku:
	1939	1944	szenia się za- siewów	1939	1944	urodza- jów
Żyto	4.838	4.282	12	9.304	7.218	23
Pszenica	2.477	2.000	16	5.597	4.349	22
Jęczmień	1.954	1.382	30	4.231	2.644	38
Owies	3.287	2.797	15	6.811	4.921	28
Ziemniaki	3.165	3.014	5	58.302	42.807	24

Zmniejszenie pogłowia zwierząt, szczególnie w okręgach wschodnich Niemiec tłumaczyć należy zarówno skutkami wojny, jak i tym, że wielcy posiadacze ziemscy przepędzili większe ilości bydła do innych okręgów Niemiec. Wskutek tego w tak wybitnie hodowlanej prowincji jak Brandenburgia w styczniu 1946 roku zostało 272 tys. sztuk bydła rogatego (1938 — 670 tys), 97 tys. koni (zamiast 168 tys. w roku 1938) w 100 tys.sztuk trzody chlewnej (zamiast 1 miln. 1938) itd .

Zapasy żywności w końcu wojny zostały rozgrabione lub zniszczone przez wojska niemiecko-hitlerowskie. Wskutek tego główną troskę nad dostarczeniem ludności dostatecznej ilości ziarna i żywności musiały przyjąć na siebie władze sojusznicze.

Armia Czerwona i władze wojskowe innych sojuszniczych mocarstw przekazały poważne zapasy żywności ze swych magazynów do rozdziału pomiędzy ludność.

Żywioły reakcyjne, wykorzystujące trudności, usiłowały ukryć nadwyżki żywności i sabotować przekazanie ich organom państwowym.

Należy wskazać, że w niektórych rejonach Zachodnich Niemiec gospodarstwą, znajdującą się w rękach wielkich posiadaczy korzystały z opieki specjalnych przedstawicieli sojuszniczych władz okupacyjnych.

Sytuacja żywnościowa kraju ^{jest} mocno napięta. W ciągu 1945 - 1946 w poszczególnych strefach niejednokrotnie wypadało obniżać normy żywnościowe. Od sierpnia 1946 r. we francuskiej strefie ustanowiona została dzienna racja chleba na 300 gr. Dzienna norma wynosi około 1.100 kaloryj. W amerykańskiej i angielskiej strefach sytuacja aprowizacyjna przedstawia się nieco lepiej, tu dzienna norma na osobę wynosi około 1.300 kaloryj.

Przeprowadzana w radzieckiej strefie reforma rolna w znacznym stopniu ułatwi rozwiązanie zagadnienia żywnościowego w okręgach wschodnich Niemiec. Setki tysięcy chłopskich gospodarstw otrzymały nie tylko przydziały ziemi, ale i pomoc w postaci inwentarza, nasion, maszyn i bydła roboczego.

W zachodnich strefach okupacyjnych nie bacząc na żądania chłopów i przesiedleńców dotychczas reforma nie została przeprowadzona. Wielka własność ziemska będąca podporą hitleryzmu, w dalszym ciągu jest w posiadaniu swych majątków.

Przeciwnicy reformy usiłują dowieść, że w tych strefach nie

ma wielkich majątków, które mogłyby być rozdzielone pomiędzy chłopów. W rzeczywistości w tych strefach znajduje się ponad 14 tys. wielkich majątków o ogólnej powierzchni 6 mil. ha, z których nie mniej 1.3 mil. ha można liczyć dobrej ziemi użytkowej.

Rozdział tej ziemi pomiędzy przesiedleńców mógłby dostarczyć nadziałów dla 250 tys. gospodarstw.

Zgodnie z postanowieniami Berlińskiej Konferencji Rada Kontrolna ustanowiła wytyczne dla rozwoju niemieckiego przemysłu na najbliższe lata.

Podstawowe zasady tej decyzji są następujące: zniszczenie niemieckiego potencjału wojennego i rozbrojenie przemysłu Niemiec, wypłata odszkodowań wojennych krajom, które ucierpiały w okresie agresji, rozwój rolnictwa i przemysłu pokojowego, podtrzymanie w Niemczech średniej stopy życiowej, nieprzekraczającej średniej stopy życiowej krajów europejskich (z wyjątkiem Anglii i Związku Radzieckiego), pozostawienie Niemcom po uregulowaniu odszkodowań dość rezerw celem zapewnienia istnienia bez pomocy z zewnątrz.

Decyzja przewiduje zakaz wytwarzania materiałów wojennych wszelkich rodzajów, stali, żelaza, miedzi, aluminium, środków radioaktywnych, wodoru, ciężkich traktorów, ciężkich warsztatów, ograniczenia produkcji stali, miedzi, cynku, ołowiu i innych metali.

Decyzja przewiduje ograniczenie przemysłu do 50 - 55% stanu przedwojennego z 1938 r. (z wyjątkiem budownictwa i przemysłu materiałów budowlanych).

Na posiedzeniu Rady Ministrów Spraw Zagranicznych w Paryżu 10 lipca 1946 r. Min. Mołotow wykazał, że jakkolwiek Niemcy jeszcze nie osiągnęły wyznaczonego im poziomu, to jednak należy już teraz przyznać, że dla pokojowego przemysłu Niemiec należy pozostawić więcej możliwości szerszego rozwoju, pod warunkiem, aby rozwój przemysłowy szedł po linii zabezpieczenia pokojowych potrzeb narodu niemieckiego i rozwoju stosunków handlowych z innymi krajami.

Plan Monnet'a

The Economist z dnia 14 grudnia 1946 roku

Zamieszczamy poniżej streszczenie Rapport General sur le Premier Plan de Modernisation et d'Equipement. Plan ten został opracowany przez Komisję Ogólną, wyznaczoną przez Rząd Francuski, i pozostającą pod przewodnictwem p. Jean Monnet.

I. Modernizacja albo dekadencja

W przededniu drugiej wojny światowej blisko 1/3 francuskiej zdolności produkcyjnej w przemyśle pozostawała niezatrudniona. Przedsiębiorczość uległa osłabieniu do tego stopnia, że z lokat kapitałowych pokrywano zaledwie potrzeby renowacji. Zarówno w rolnictwie jak i w przemyśle produktywność pracy była niższa niż w krajach o nowoczesnym ekwipunku technicznym. Stopa życiowa była na niskim poziomie, a nawet i ten poziom pochodził częściowo z dochodu z dawniejszych lokat zagranicznych.

Wojna zniszczyła część francuskiego kapitału rzeczowego i przyczyniła się do zamrożenia większej części niezależności zagranicznych. W przyszłości Francja będzie zmuszona zapewnić sobie egzystencję w oparciu jedynie o wyniki własnej pracy. Ponadto stanowisko Francji już przed wojną zacofane, pogorszyło się jeszcze w stosunku do innych krajów, które zajęły w rozwoju gospodarczym przodujące stanowisko.

Tak wyglądają przyczyny. Kwestie zasadniczej wagi stanowi obecnie zwiększenie produktywności, i w związku z tym zmiana wyposażenia technicznego i modernizacja urządzeń. Modernizacja nie polega jednak tylko na ulepszeniu aparatu produkcyjnego. Metody pracy muszą również ulec unowocześnieniu. "Le souci du rendement doit

etre present partout. La modernisation n'est pas un etat de choses, c'est un etat d'esprit".

Odbudowa. Wojna 1939-45 spowodowała więcej zniszczeń we Francji niż wojna 1914-18.

	1914-18	1939-45
Budynki całkowicie zniszczone	368.600	477.200
Budynki częściowo uszkodzone	559.000	1.363.000

Ł a c z n i e	927.600	1.840.200

Zniszczenia spowodowane przez drugą wojnę skoncentrowały się na urządzeniach przemysłowych, komunikacyjnych itp. Odbudowa jest więc problemem palącym. Mimo to jednak przeznaczenie wszystkich rozporządzalnych środków na jej cele kosztem produktywności przemysłowej opóźniłoby wypełnienie zadania. Można natomiast się spodziewać, że jako część zrównoważonego planu, odbudowa zostanie zakończona w ciągu 7 - 8 lat.

Stopa życiowa.- Robotnik francuski produkował przed wojną przeciętnie w ciągu danego czasu zaledwie 1/3 tego co robotnik amerykański, a 2/3 tego co brytyjski. Jedną z przyczyn stosunkowego ubóstwa Francji stanowią straty poniesione w I wojnie światowej oraz koszty stanu pogotowia wojennego, ponoszone przez Francję, jako awangardę demokracji w latach 1919 do 1940. Druga wojna oczywiście znacznie powiększyła trudności.

Ludność.- Począwszy od 1942 roku zwiększa się we Francji przyrost urodzeń, zaś w 45 roku osiągnął on po raz pierwszy od pół wieku poziom, potrzebny dla całkowitego odrodzenia stanu ludności. Jeśli ten stan się utrzyma, ludność pracująca będzie musiała utrzymywać ^{zapewnienia} ^{utrzymywać} za- równo więcej starców jak i więcej dzieci.

Niezależność gospodarcza. - Przed wojną Francja importowała 25 milionów ton węgla (1/3 konsumpcji), 8 mil. ton produktów naftowych, 98% swego zapotrzebowania na miedź, cynk i cynę, 55% zapotrzebowania na ołów, 96% - na bawełnę, 87% - wełnę, 60% - tłuszcze i 50% miazgi drzewnej. Gdyby najbardziej nawet wykorzystać możliwości Francji i jej kolonii zlikwidowanie całego tego importu byłoby niemożliwe.

Bezpieczeństwo. - Unowocześnienie przemysłu jest jedyną drogą do zapewnienia bezpieczeństwa z militarnego punktu widzenia. Potęgę państwa zależy od ciężkiego przemysłu. Byłoby jednak błędem przejście natychmiast do masowej produkcji zbrojeniowej ze względu na niepewność, wynikającą z charakteru broni nowoczesnej. W aktualnym okresie jest rzeczą ważną, ażeby ciężary o charakterze czysto wojskowym, jak również zasoby pieniężne oraz materiał ludzki, utrzymane były na takim poziomie, któryby nie stanowił przeszkody dla wielkiego dzieła modernizacji.

Rzeczą podstawowego znaczenia jest program modernizacji. W przeciwnym razie nie może być mowy o powrocie do warunków przedwojennych, lecz stopniowy coraz poważniejszy upadek materialny. Modernizacja musi się więc zacząć natychmiast, ponieważ narody, które miały możliwość postępu przemysłowego w czasie wojny, umacniają swoje stanowiska. Rozpoczyna się okres decydujący, w ciągu którego na długi czas ustali się układ sił: podział na państwa dłużnicze i wierzycielskie, rozkład bogactw naturalnych i dróg handlowych. Dla Francji najważniejszą rzeczą, natychmiastową koniecznością jest - "dogonić pociąg".

II. Zasady przewodnie planu.

Ponieważ praca nad unowocześnieniem musi objąć wszystkie najważniejsze dziedziny działalności gospodarczej w ramach ograniczonych środków, zadanie nie być rozwiązane z powodzeniem przez inicjatywę indywidualną. Konieczne jest więc działanie według planu. Plan taki powinien przede wszystkim być czynnikiem **k o o r d y n a c j i r ó ż n y c h d z i e d z i n** działalności gospodarczej. Powinien on umożliwić jednostce znalezienie miejsca dla własnych dążeń w zestawieniu z dążeniami innych jednostek. W **gos- sektorów** podarstwie, w którym obok znacjonalizowanych występuje również i szeroki sektor wolnej gospodarki, plan musi służyć za drogowskaz dla jednolitych dążeń

Z istniejących środków musi być oczywiście ~~wyłączona~~ **wyłączona** możliwie największa korzyść. Mało jest gałęzi przemysłu we Francji, które przy pewnym wysiłku w stosunkowo krótkim czasie, nie można byłoby postawić na poziomie konkurencyjności z resztą świata. Dotyczy to w szczególności rolnictwa, w którym to zakresie Francja korzysta z szeregu naturalnych przywilejów. Przemysł francuski jest nastawiony głównie na przetwarzanie, importuje on surowce i paliwo, płacąc za nie z produkcji wyrobów gotowych. Struktura ta utrzyma się, i jeśli nie nastąpi rewolucja techniczna, narazie niewidoczna, to główne miejsce w gospodarstwie francuskim zajmować będzie w dalszym ciągu przemysł maszynowy, włókienniczy i chemiczny. Unowocześnienie nie koniecznie ma objąć przedsiębiorstwa duże. W wielu gałęziach przemysłu do największej produktywności zdolne są fabryki średniej wielkości . Małe zakłady mogą się również utrzymać dzięki specjalizacji i i organizacji spółdzielczej.

W najogólniejszym ujęciu plan stawia następujące cele do

realizacji:

przywrócić do końca 1946 poziom produkcji z 1938 roku,
osiągnąć w połowie 1948 poziom z 1929, przewyższają-
cy poziom z 1938 o 1/4,

osiągnąć w r.1950 poziom o 25% wyższy, niż w 1929.

Program prac obejmuje przede wszystkim kluczowe dziedzi-
ny gospodarki, a w szczególności węgiel, elektryczność, stal, ma-
szyny rolnicze, transport i cement.

Energia. - Przed wojną Francja nie tylko konsumowała mniej
opału na głowę ludności od innych krajów przemysłowych, lecz zmu-
szona była importować około 1/3 całkowitego zapasu opału. Położenie
przedwojenne i plan na r.1950 ilustruje następująca tabelka (węgiel
w milionach ton, elektryczność w miliardach kWh, gaz w milionach me-
trów sześciennych):

	Wielka Bry- tania 1938		U.S.A. 1938		Francja 1938		Francja 1950	
	Konsum:	Równ:	Konsum:	Rów-	Konsum:	Rów-	Konsum:	Równ:
	cja	ważnik	cja	noważ	cja	no-	cja	ważnik
		w wę-		nik w		waż-		w węglu
		glu		węgłu		nik:		
						w wę		
						glu:		
Węgiel i ter- moelektrycz- na energia	181,4	181,4	334	334	68,4	68,4	86,5	86,5
Energia hy- droelektrycz- na	---	---	44,6	31,2	11,9	8,3	21,1	14,8
Ropa naftowa	11	16,5	151,6	227	6,5	6,3	10,3	15,5
Gaz ziemny	---	---	65	78	---	---	0,4	0,5
łącznie		197,9		670,2		86,5		117,3
łącznie na głowę (w tonach)		4,15		5,1		2,1		2,9

Równoważniki: 1 kWh = 0,7 kg węgla; 1 tona ropy naftowej = 1,5 tony węgla; 1 m³ gazu = 1,2 kg węgla. Z całkowitej podaży 86,5 mil.t. węgla, planowanej na r.1950, 65 mil.ton zostanie wydobytych we Francji.

Stal.- Stany Zjednoczone, ZSRR, Wielka Brytania i Niemcy produkują ilość stali, pokrywającą ich wewnętrzne zapotrzebowanie. W świecie powojennym przewiduje się trudności przy imporcie stali przy czym cena 1 tony stali wynosi przeszło 8 razy więcej niż 1 tony węgla. Produkcja stali we Francji bezwzględnie musi pokryć całe wewnętrzne zapotrzebowanie, a nawet powrócić do roli eksportera wyrobów stalowych. Jedyną trudność na tej drodze stanowią niedostateczne zapasy paliwa. Pewną ulgą można osiągnąć przez lepsze wykorzystanie węgla koksującego, jak również przez postęp techniczny w zakresie koksowania, co pozwoli na produkcję koksu z tych gatunków węgla, które dotąd uważano za nieodpowiednie. Przez wiele jeszcze lat francuski przemysł stalowy będzie uzależniony od węgla koksującego i koksu z Zagłębia Ruhry. Zapewnienie regularnego zaopatrzenia stanowi główne wytyczne francuskiej polityki zagranicznej. Plan ma podnieść francuską produkcję stali najpierw do 10, później do 15 milionów ton. Na rok 1950 przewidziana jest produkcja 11 mil ton, z czego 9,8 mil.ton przeznacza się na potrzeby wewnętrzne w kraju:-

Konsumcja stali
=====

	całkowita konsumcja w mil.t.	kilogramów na głowę
Stany Zjednoczone 1937	48,614	351
Wielka Brytania 1937	13,065	285
Niemcy 1937	17,994	259
Francja 1937	6,099	146
Francja 1950	9,830	240

Maszyny rolnicze. - Przed wojną 1 traktor przypadał we Francji na 200 rolników, w Anglii na 22 rolników, w Stanach Zjednoczonych na 43. Znaczna część całkowitego sprzętu mechanicznego dla rolnictwa pochodziła z zagranicy. Obecnie ponad 200.000 zamówień zgłoszono na traktory. Plan zamierza osiągnąć ten cel już w roku 1950; w pierwszym okresie pewną ilość traktorów trzeba będzie sprowadzić z zagranicy.

Pomimo możliwości rozszerzenia produkcji, dzięki programowemu rozwojowi produkcji kluczowych dziedzin nie należy oczekiwać odprężenia. Plan przewiduje następującą hierarchię celów gospodarczych:

- (a) unowocześnienie wyżej wymienionych sześciu podstawowych dziedzin wytwórczości,
- (b) rozwój produkcji rolnej w celu zwiększenia norm żywnościowych;
- (c) rozwój budownictwa mieszkalnego;
- (d) rozwój eksportu, zwłaszcza w zakresie maszyn przemysłowych i wyrobów włókienniczych;
- (e) unowocześnienie i rozwój przemysłów produkujących wyposażenie gospodarcze.

III. Wytyczne w zakresie produkcji dla lat 1947 - 50

Dla sześciu sektorów podstawowych przemysłów i dla szeregu innych gałęzi plan podaje szczegółowe dane na każdy rok czterolecia 1947 - 50. Wytyczne te dla przemysłów podstawowych mają charakter ~~reakcji~~ z ó w, podczas gdy w innych wypadkach są one tylko w s k a z z a n i a m i.

Program dla sześciu podstawowych przemysłów jest następu-

jący:

Wyszczególnienie	Jednostka miary	1929	1938	1947	1948	1949	1950
Wągiel(kam i brun.)	mil. ton	55	47,6	55,5	59	62	65
Energia elektryczna w tym hydroelektryczna	mild. kWh	14,4	20,7	26	30	33	37
Żelazo i stal	mil. ton	9,7	6,2	7	9	10	11
stal - wlewki	" "	1,8	0,7	1,2	2	2,5	2,7
surówka odlewnicza	" "	5,3	3,8	6	8	11,5	13,5
cement	" "	0,5	0,3	1	2	4	5
w tym żużlowy cement	" "	0,5	0,3	1	2	4	5
maszyny rolnicze - traktory	1000 szt.	--	2,7	12,3	-	--	x/
kultywatory mechaniczne	" - "	--	--	6	-	--	16
transport kolejowe	mil. ton	224	133	160	190	220	240
drogi wodne	" "	50,2	45	28	40	54	58
transport szosowy	pojemność w 1000 t.	--	1100	1060	1220	1340	1470

x) Liczba dotąd nie ustalona; *) pojazdy o pojemności 2 t. i więcej

Wągiel. - Z 17,4 milionów ton całkowitego przyrostu produkcji przypada 7,3 mil na Północne Zagłębie i w Pas de Calais 5,3 mil. na Lorraine (wzrost o 80%), a 4,8 mil. na Centralną i Południową Francję. Importowana będzie pewna ilość urządzeń amerykańskich, szczególnie w celu wypróbowania amerykańskich metod "room and pillar". Stan zatrudnienia w górnictwie węglowym jest obecnie większy, niż w r.1938, jest to jednak tylko dlatego, że wciąż jeszcze korzysta się z pracy 59,000 jeńców wojennych, tj. ok. 1/5 całej ich ilości. W ciągu najbliższych lat pięciu potrzebna będzie imigracja przynajmniej na 50 tys. górników z zagranicy. Zapotrzebowanie na pracę może po tym

spać, ponieważ około r. 1950 spodziewany jest wzrost wydajności o 13%.

Energia elektryczna. - Ze 198 miliardów franków ogólnej sumy wydatków inwestycyjnych, 72 miliardy fr. będą potrzebne na sfinansowanie robót wodnoelektrycznych. Stan zatrudnienia w tej gałęzi przemysłu będzie musiał wzrosnąć z 75 tys w 1946 r. do 86 tys. w 1950. Ponadto siła robocza zatrudniona przy budowie nowych urządzeń, będzie musiała wzrosnąć z 22 tys. (z czego 7 tys. stanowią jeńcy wojenni) do 60 tys. przy końcu 1948 r.

Stal. - Proponuje się przeprowadzenie komasacji hut celem jak najekonomiczniejszej produkcji. Za optymalny rozmiar zakładu dla produkcji stali zwykłej uważa się zakład o zdolności produkcyjnej milion ton rocznie.

Ilość zatrudnionych robotników będzie musiała wzrosnąć z 97 tys. w połowie 1946 do 150 tys. w końcu 1950, nie licząc ilości robotników potrzebnych do kopalń żelaza, czy też przy budowie domów. Przeciętna roczna produkcja na głowę ma wzrosnąć z 44 ton w 1938 do 80 ton, a ewentualnie 94 ton przy końcu 1950.

Cement. - Ilość robotników będzie musiała wzrosnąć z 12 tys. w 1946 do 20 tys. w 1950. Jest nadzieja, że zaoszczędzi się 35% całkowitej konsumpcji węgla głównie przez nastawienie się na produkcję cementu żużlowego. Jedna tona cementu wymagała w r. 1938 6 robotniko-godzin pracy; w 1950 ma ona wg. planu wymagać 3 1/2 robotniko-godziny.

Transport. - Trzy linie kolejowe (Sete - Nimes, Bordeaux - Montauban, Paris - Lyon) mają zostać zelektryfikowane.

W r.1950 koleje przy tej samej ilości zatrudnionych przewozić będą o 50% więcej niż obecnie.

Dla innych gałęzi przemysłu wytyczne zostały ustalone jak następuje:

Wyszczególnienie	Jednostka miary	1929	1938	1947	1950
Paliwo do silników (raf. we Francji)	mil.ton	2,8	6	4,9	8,1
obrabiarki dla przemysłu metalowego	tys.szt.	--	15	38	46
Samochodowy osobowe	" - "	211	199	120	475
ciężarowe	" - "	42	25	77,7	/
Materiały budowlane	mil.ton	2,3	1,5	1,5	1
wapno	" - "	--	0,7	1,5	2,2
gips	" - "	--	4,7	6,6	8,7
cegła i dachówka	" - "	5	1,3	7,5	14
kamień	" - "	9,5	15	20	42
piasek i żwir	" - "				
Materiały włókiennicze					
przędza bawełniana	tys.ton.	246	220	220	280
przędza lniana	" - "	--	25	28	42
przędza wełniana	" - "	117	100	120	140
Tkaniny z jedwabiu i szt. jedwabiu	" - "	--	25	36	46
włókno gatunkowe	" - "	--	34	25	72
przędza ze szt.jedw.	" - "	--		43	7
Budowy i roboty publiczne	mild.fr.	380	220	275	-

Spodziewany jest wzrost konsumpcji produktów naftowych z 6,5 milionów ton w 1938 do 7,2 milionów ton w 1947, 11 milionów ton w 1950, a ponad 15 milionów ton w 1955. Produkcja rafinerii francuskich ma wynosić 4,9 milionów ton w 1947, 8,1 milionów ton w 1950, a 11,5 milionów ton w 1955. Plan przewiduje poważne zwiększenie konsumpcji ropy jako paliwa, odbudowę floty tankowców, która w 1955 będzie zdolna do przewozu połowy importu oraz - natychmiastową odbudowę rurociągu z Le Havre do Paryża.

Program dla rolnictwa jest zestawiony w poniższych tabelach:

Wyszczególnienie	Jednostka miary	Produkcja	Powierzchnia	Plon z 1 ha większy o %
		Przeciętne na w latach 1934-38	Przeciętne na w latach 1934-38	
Pszenica	1000 q	81500	82000	+ 25
Owies	" "	45600	40000	+ 27
Inne zboża	" "	27620	33800	+ 25
Ziemniaki	" "	158000	168500	+ 37
Buraki cukrowe	" "	86940	(a)	-
Rośliny korzenne na paszę	" "	397532	466000	+ 17
Nasiona olejiste	" "	60	800	-
Jarzyny świeże	" "	30680	52000	-
Jarzyny suszone	" "	2550	3240	-
Pasza	" "	19730	27100	-
Wina	1000 hl	62770	50000	3
Owoce	1000 Q	8500	12000	-

Wyszczególnienie	Pogłowie	Produkcja mięsa w tys. ton wagi netto bez kości
	Przeciętne na w latach 1946-1950	Przeciętne na w latach 1946-1950
Bydło rогate: krowy	8717	7000
inne	6033	7800
Owce	9760	7000
Swinie	7000	4852
Konie	2770	2350
		2000
		40
		40
		1700
		1250
		1680

(a) - jeszcze nie ustalone.

Programy te przewidują znaczne zwiększenie konsumpcji nawozów sztucznych, w tym 2 do 3-krotne zwiększenie konsumpcji azotu, kwasu fosforowego i potażu.

IV. Potrzeby planu.

Energia. - Obliczono, że całkowite zapotrzebowanie węgla, włączając w to zapotrzebowanie ~~głównie~~^s przemysłu objętych Planem, innych gałęzi przemysłu i gospodarstw domowych, wzrośnie do 73,6 mil. ton w r. 1947, a do 87 mil. t. w 1950 r. (co stanowi o 5% mniej niż konsumpcja w r. 1929). Plan dla przemysłu węglowego podniesie produkcję francuską do 55,5 mil. t. w 1947 r., a 65 mil. t. w 1950. Konieczny więc będzie import w wysokości 18,5 mil. t. w 1947, a około 22 mil. t. w 1950. Nie jest to więcej niż wynosił import francuski w ciągu szeregu lat międzywojennych. Nie można tego jednak osiągnąć bez regularnych dostaw z Zagłębia Pary w wysokości 10 - 15 mil. ton rocznie, szczególnie w postaci koksu. Co do energii elektrycznej, to powstanie tu deficyt w wysokości około 1,3 mld. kWh w 1947, a około 1 miliarda w 1950. Import z Niemiec i Austrii będzie musiał być nie tylko utrzymany, ale jeszcze powiększony. Nawet w wypadku całkowitej realizacji programu przebudowy, ograniczenia w użytkowaniu energii elektrycznej będą w dalszym ciągu potrzebne każdej zimy aż do roku 1950.

Metale żelaziste. - Jakkolwiek aż do połowy 1946 r. największy kłopot stanowił węgiel, to obecnie artykułem, którego najbardziej brakuje, jest stal. Potrzebne ilości, które wynoszą około 7,5 mil. t. w r. 1947 i rosną progresywnie do 11 mil. ton w 1950, będą wymagały nie tylko ogromnego wysiłku w produkcji węgla i stali, lecz również pewnego przywozu metali żelazistych w r. 1947.

Wymiana z zagranicą. - Podajemy niżej zestawiony przez Ministerstwo Finansów preliminarz dla francuskiego bilansu płatniczego na lata 1946 - 1950.

Szacunkowy bilans płatniczy, 1946 - 1950
(w miliardach franków)

P o z y c j a	1946	1947	1948	1949	Razem 1946-9	1950
I. Rachunek bieżący:						
D ^t						
Import bieżący	235	221	228	235	919	244
Import dóbr kapitałowych	42	91	71	36	240	12
Koszty przewozu (netto)	35,5	17,5	9	7	69	8
Należności nie-handlowe	33	31	37	38	139	42
Razem D ^t	345,5	360,5	345	316	1367	306
C ^t						
Eksport	80	147	192	240	659	264
Ruch turystyczny	3	18	33	36	90	38,5
Należności nie-handlowe	14,5	7,5	5	4	31	3,5
Razem C ^t	97,5	172,5	230	280	780	306
Saldo r-ku bieżącego	-248	-188	-115	-36	-587	
II. Rachunek kapitału						
D ^t						
Saldo r-ku bieżącego	248	188	115	36	587	
Pozycje finansowe	38	-	-	-	38	
Razem D ^t	286	188	115	36	625	
C ^t						
Ściągnięcie prywatnych i państwowych należności zagranicznych	120	60	48	12	240	
Pożyczki zagraniczne (już zapewnione):						
Stany Zjednoczone	122,5	54	12	-	188,5	
Kanada	24	-	-	-	24	
Różne	9,5	-	-	-	9,5	
Razem C ^t	276	114	60	12	462	
Saldo łączne	-10	-74	-55	-24	-163	

Górny limit dla eksportu został ustalony na 150 miliardów franków w r. 1947 i rośnie do 265 mld. franków w r. 1950. Oczekuje się, że przemysł maszynowy i włókienniczy pokryją więcej niż połowę

sumy z r. 1950. Deficyt w wysokości 163 mild. franków wg. preliminarza na lata 1946 - 49, ma być częściowo pokryty przez pożyczkę Międzynarodowego Banku Odbudowy i Rozwoju Gospodarczego, który rozważa właśnie prośbę Francji o 60 mild. franków pożyczki. Wobec tego i innych czynników nie przypuszcza się, aby ciasnota w wymianie z zagranicą mogła przeszkodzić realizacji Planu.

Praca ludzka. - Następująca tabelka zawiera preliminarzne liczby, ilustrujące poziom aktywności gospodarczej i wzrost produktywności na głowę w kilku ważniejszych gałęziach przemysłu. Na podstawie tych liczb zostało skalkulowane zapotrzebowanie na pracę ludzką. Preliminarz opiera się na założeniach 48-godzinnego tygodnia pracy.

Gałąź gospodar- ki	1 9 3 8		1 9 5 0	
	Całkowita ilość za- trudnionych w tys.	Ilość go- dzin ty- godniowo	Poziom ak- tywności 1938 = 100	Całkowi- ta ilość zatrud- nionych w tys.
Kopalnie węgla	260	41,7	137	312
Stal	160	39,5	188	170
Samochody	121	40	200	128
Materiały budow- lane	762	39	270	110
Materiały włó- kiennicze	720	35	150	665
Budownictwo i ro- boty publiczne	970	31,5	250	1240
Rolnictwo	7140	-	111	6250

W latach poprzedzających r.1950 rosnąca produktywność może oddziaływać w kierunku zmniejszenia zapotrzebowania na pracę ludzką. Potrzebny jednak będzie pewien wzrost ilości zatrudnionych, sięgający 480 tys.osób przed końcem r.1947, następnych 220tys. do końca 1950, a 500 tys.osób w celu zastąpienia jeńców wojennych.

Gałąź gospodarki	Odbudowa	Konserwacja w mi- liardach	Modernizacja fran- ków	Razem
Sektory podstawowe				
kopalnie węgla	3	30	23,5	56,5
zakłady elektryczne	4	20	174	198
stalownie	4	10	19	33
cementownie	3	10	5,5	18,5
produkcja maszyn				
rolniczych			7	7
transport: koleje	80	25	20	125
drogi				
wodne	15	2	3	20
t.szoso- wy	21	57	4	78
Razem sektory pod- stawowe	130	150	256	536
Inne gałęzie przemysłu:				
rolnictwo	30	50	270	350
budownictwo miesz- kalne	610	-	50	660
przemysł i handel	110	150	80	340
inny transport i komunik.	190	60	40	290
inne	30	20	30	80
Razem inne gałęzie prze- mysłu	970	280	470	1720
R a z e m	1100	430	720	2250

Co do zapotrzebowania na 480 tys. robotników do końca r. 1947, to ocenia się, że do końca 1946 uzyska się 230 tys. robotników z demobilizacji, imigracji i przesunięcia z zatrudnień nieprodukcyjnych. Pozostałoby więc do uzupełnienia w r. 1947 z tych samych źródeł 250 tys. Do tego jednak należy dodać 500 tys. robotników potrzebnych do zastąpienia jeńców wojennych. W ten sposób całkowite planowane zapotrzebowanie na pracę ludzką wyniesie 750 tys. osób. Plan ten może zostać wykonany jedynie w drodze "zbiorowej imigracji" 250 tys. osób (t. zn. zorganizowania planowego zaciągu robotników zagranicznych), zatrzymania 350 tys. jeńców oraz przerwucenia dużej części kobiet do zajęć produkcyjnych. W celu wywołania takiej

go przeniesienia konieczne będzie utrzymanie pewnej kontroli nad zatrudnieniem, ograniczenie rozmiarów państwowego aparatu administracyjnego oraz rozwinięcie programów zmierzających do osiągnięcia dobrobytu kobiet pracujących. Nawet ten tak obszerny program opiera się na założeniu 48-godzinnego tygodnia pracy. Gdyby przeciętna długość tygodnia wynosiła 44 godziny, zaistniałaby potrzeba zmobilizowania jeszcze 500 tys. robotników.

V. Wydatki inwestycyjne i finanse.

Przy tak szeroko zakrojonym planie wydatków inwestycyjnych muszą być spełnione dwa warunki. Po pierwsze, trzeba wykazać, iż gospodarstwo francuskie będzie w stanie wyprodukować odpowiednie ilości potrzebnych dóbr kapitałowych. Po drugie trzeba dowieść, że ilość pieniędzy, potrzebna do sfinansowania planu, może zostać dostarczona przy pomocy środków inflacyjnych.

Ocenia się, iż całkowita wartość dóbr kapitałowych, jakie mogą być wyprodukowane lub importowane w okresie do końca 1950 r. jest rzędu 3.000 milrd. franków. Program tworzenia nowego wyposażenia kapitałowego, przewidziany w Planie, sięga wysokości 2.250 milrd. franków. 750 milrd. pozostaje więc na bieżącą konserwację starego ^{nie}ekwipunku. Liczby powyższe obejmują wydatków inwestycyjnych na cele wojskowe, ani inwestycji zagranicznych.

Program ten może zostać wypełniony tylko w wypadku, gdy planowany rozdział środków materialnych społeczeństwa będzie odpowiadał sposobowi, w jaki ludność rozdzieli swój dochód. Gdyby konsumpcja miała przekroczyć poziom preliminowany, pochłonięłaby część tych środków, które powinny być przeznaczone na wydatki inwestycyjne. Nadzieja na wykonanie Planu opiera się więc na

założeniu, że konsumpcja utrzyma się w wyznaczonych granicach, i że należne pierwszeństwo zostanie oddane wydatkom na cele inwestycyjne.

Dochód społeczny Francji w r.1947 został prowizorycznie oszacowany na 3.000 milrd.franków, zaś w r.1950 na 3.700 milrd.franków. Wydatki inwestycyjne brutto (łącznie z wydatkami na konserwację istniejącego wyposażenia kapitałowego) pochłona więc wg. preliminarza 23 do 25% dochodu społecznego brutto. Nie uważa się jednak tego za nadmierne obciążenie. Odnosne liczby dla r.1928 i 1929 wynoszą odpowiednio 16% i 20%.

W długich okresach wydatki inwestycyjne i konsumcyjne nie są dla siebie konkurencyjne. Przeciwnie poziom konsumpcji może być trwale podwyższony jedynie przy pomocy wielkich wydatków inwestycyjnych. W krótkich okresach konsumpcja nie powinna wzrastać tak gwałtownie jak produkcja, jeśli ma wzrastać rozmiar nakładów inwestycyjnych. Nie oczekuje się, aby wywołało to jakieś ograniczenia w zaopatrzeniu w żywność. Stworzy to natomiast granicę dla wzrostu konsumpcji półtrwałych dóbr konsumcyjnych, szczególnie artykułów i przedmiotów trwałych, samochodów i urządzeń domowych. Tak czy inaczej stopa życiowa w r. 1950 przewyższy poziom przedwojenny. Gdy produkcja krajowa dóbr rzeczowych jest należycie rozdzielona, problem czysto finansowy powinien być możliwy do rozwiązania. Fundusze będą mogły być zebrane z wielu źródeł, jak np. ze wzrostu wkładów oszczędnościowych, wzrostu funduszu amortyzacyjnego, z państwowych emisji obligacji itd. Szczególny nacisk kładzie się na następujące punkty:

- (a) powinno się wyciągnąć duże sumy z oszczędności chłopskich, o ile celem, na jaki mają być obrócone, jest zapłata za maszyny rolnicze;
- (b) duża część przemysłowych wydatków inwestycyjnych powinna

być sfinansowana przez sam przemysł;

- (c) część państwowych wydatków inwestycyjnych zostanie pokryta we frankach sumą równoważną do pożyczek zagranicznych oraz przez ściągnięcie francuskich należności zagranicznych;
- (d) publiczne emisje obligacji mogą być pobudzone przez obniżenie stopy procentowej - tylko jednak przy założeniu względnej stałości cen;
- (e) finansowanie kredytem bankowym nie ma charakteru inflacyjnego z zastrzeżeniem, że całkowity w ten sposób utworzony fundusz na wydatki inwestycyjne nie przekroczy fizycznej ilości dóbr kapitałowych, oraz że udzielone kredyty zostaną natychmiast wykorzystane.

Ostatecznie jednak wielkość wydatków inwestycyjnych zależy od oszczędności. A oszczędności ani nie będą dostateczne, ani chętnie inwestowane dopóki budżet nie zostanie zrównoważony. Wynik jest ten, że deficyt budżetowy zwraca do bieżącej konsumpcji te środki finansowe i materialne, które powinny być przeznaczone na odbudowę kapitału.

Z tych względów planuje się, żeby począwszy od r.1947 pokrywać z pożyczek tylko te państwowe wydatki inwestycyjne, które są zgodne z planem, wszystkie inne natomiast, włączając w to wydatki wojskowe, powinny być pokryte bieżącym dochodem. Następujące liczby budżetowe, przeliczone na poziom cen z r.1938 wykazują, iż zadanie to nie będzie zbyt trudne do wykonania.

miliardy franków z 1938

Wyszczególnienie	1938	1943	1945	1946
Wydatki zwyczajne i nad-:				
zwyczajne	103,2	185	152,7	94
przychody budżetowe	54,6	51,5	59	59,5
deficyt	48,6	133,5	93,7	34,5
państwowe wydatki inwestyc.	3,1	2,3	3,7	26,5
R A Z E M do sfinanso-				
wania	51,7	135,8	97,4	61

U w a g a -- Wskaźniki cen są : 1938: 100; 1943 = 234; 1945 = 375;
1946 = 625;

Pomimo to zrównoważenie budżetu na rok 1947 będzie wymagało pewnych odstępstw od powyższej zasady. W szczególności znacjonalizowanym gałęziom przemysłu albo trzeba będzie dostarczyć środków do zrównoważenia ich własnych rachunków, albo też pokrywać wypłacane im subsydia w drodze opodatkowania.

Plan wydatków inwestycyjnych netto na r.1947 sięga sumy 440 milrd. franków przy cenach z czerwca 1946. Preliminuje się pokrycie 70 milrd. przy pomocy środków, dostarczonych przez rolnictwo i przemysł, 140 -150 milrd. - równowartością pożyczek lub przy pomocy realizacji należności zagranicznych, zaś 240 - 250 milrd. - z nowych oszczędności. Ta ostatnia liczba opiera się na założeniu, że oszczędności poszczególnych osób będą wynosiły 9% ich dochodów. Stosunek ten wynosił w r.1938 - 8%.

VI. Metody realizacji.

Plan został ułożony w wyniku ścisłej współpracy pomiędzy Komisją Ogólną z 18 - Komisjami Modernizacyjnymi, składającymi się z urzędników państwowych, przemysłowców, rolników, przedstawicieli związków zawodowych i rzeczoznawców. Przy wykonaniu Planu zamierza

się zastosować te same metody, które okazały się skuteczne przy jego układaniu. Przypuszcza się, że tą drogą osiągnie się raczej "economie concertee", niż biurokratyczną lub korporacyjną "economie dirigee".

Od Rządu wymaga się, aby wydawał instytucjom państwowym i znacjonalizowanym gałęziom przemysłu (włączając w to koleje, kopalnie węgla i zakłady elektryczne) instrukcje stosownie do planu, oraz badał wzajemian składania sprawozdań z prac. W odniesieniu do tych gałęzi przemysłów, które opierają się w przeważnej części na przedsiębiorstwach w wielkim rozmiarze, planuje się ^{dla} zagwarantowania wykoania Planu zawieranie umów kontraktowych między państwem a tymi przedsiębiorstwami. Stosownie do tych umów będzie przeprowadzany przydział materiałów i kredytów. Rolnictwo i budownictwo są zbyt rozproszone, aby można było tę metodą zastosować. Dlatego też zamierza się powierzyć wykonanie tego odcinka planu władzom poszczególnych okręgów i departamentów, które te same musiały udzielić pomocy w formie materiałowej, finansowej i w formie porad rzeczoznawców.

Dla przeprowadzenia Planu potrzebne będzie zastosowanie następujących form kontroli gospodarczej:

- (1) przydzielanie surowców, będących w ograniczonej ilości w szczególności węgla i stali
- (2) system licencji budowlanych, który powinien objąć również instytucje państwowe i przedsiębiorstwa znacjonalizowane;
- (3) kontrola stanu zatrudnienia;
- (4) kontrola wyjazdów z zagranicą;
- (5) kontrola rozprowadzenia kredytów;
- (6) racjonowanie (do pewnego stopnia);
- (7) kontrola cen.

Dalsze rozdziały raportu podają szereg dodatkowych szczegółów Planu na rok 1947, jak również streszczenia sprawozdań, sporządzonych przez Komisję Modernizacyjną różnych gałęzi przemysłu.

